

Το μεγαλείο του μυστηρίου της Εξομολογήσεως

Ορθοδοξία / Σοφία και Λόγος

Αγιος Γεράσιμος Παλλαδάς

[Προηγούμενη δημοσίευση: www.pemptousia.gr/?p=82105]

Άλλο -το οποίον είναι το δεύτερο πράγμα- λέει για τον άνθρωπο που εξομολογείται, πως είναι σαν το στόμα του Θεού. Αυτό το σημειώνει στον προφήτη Ιερεμία, λέγοντας: «Εάν ξεχωρίσεις τον αληθινό και τίμιο λόγο μου από τον ανάξιο και ψευδή, θα είσαι συ σαν το δικό μου στόμα»(Ιερ. 15,19) Ποιον άνθρωπο εννοεί εδώ το Πνεύμα το οποίον ομιλεί στον προφήτη; Βέβαια πολύ περισσότερο εννοεί για τον συγγενή, παρά για τον ξένο. Και ποιος είναι ο συγγενέστερος του κάθε ανθρώπου; Είναι η ψυχή του. Βέβαια και αναντίρρητα αυτή είναι το τίμιο πράγμα, επειδή είναι η εικόνα του άορατου Θεού. Μιλώντας και ο Αριστοτέλης για τη ψυχή, την ονομάζει «είδηση των καλών και τιμών».

Τί λέει λοιπόν στον κάθε άνθρωπο; «Όποιος το τίμιο πράγμα, τη ψυχή του, η οποία αξίζει περισσότερο από όλο τον κόσμο, θα την πάρει από τον ανάξιο, από τα χέρια του διαβόλου και της αμαρτίας, σαν να είναι το στόμα μου». Και γιατί δεν είπε θα είναι σαν εμένα, αλλά λέει σαν το στόμα μου; Το στόμα βγάζει λόγια και κόβει αμαρτίες, σαν να λέει: «Αν θέλει να ελευθερώσει τη ψυχή του, λόγους κοφτερούς πρέπει να βγάλει, την εξομολόγηση. Και τότε εκείνο το στόμα θα το τιμήσω και θα του δώσω την αξία του δικού μου στόματος. Το δικό μου στόμα είναι εκείνο το οποίον επιτίμησε το διάβολο και τον νίκησε, όταν είπε: «*ύπαγε οπίσω μου σατανά*» και *άφησε τον Ιησού ο διάβολος*(Ματ.4,10-11).Έτσι και στο στόμα του εξομολογουμένου θα δώσω τη χάρη, ώστε θα εξορκίζει δαιμόνια, και όχι πίσω του

αλλά κάτω από τα πόδια του θα βρίσκονται· «Ιδού, σας έχω δώσει την εξουσία να πατάτε πάνω σε φίδια και σε σκορπιούς, και πάνω σε όλη τη δύναμη του εχθρού» (Λουκ. 10, 19). Το στόμα μου έδωσε λόγο στον κωφό και μουγγό και είπε: «Εφφαθά», που σημαίνει: “Ανοίξου εντελώς”. Και αμέσως ανοίχτηκαν τα αυτιά του και λύθηκε το δέσιμο της γλώσσας του και μιλούσε ορθά»(Μαρκ. 7, 34-35). Έτσι θα τιμήσω και θα ενδυναμώσω το στόμα του εξομολογουμένου, ώστε να είναι στο υπόλοιπο της ζωής του ο νους, όχι κωφός στα θεία λόγια, αλλά χαριτωμένος και η γλώσσα χρυσή στο να ευλογεί τον Θεό.

Άλλο -και αυτό είναι το τρίτο- το πως γι’ αυτούς τους αμαρτωλούς οι οποίοι μετανοούν, ο Θεός ήλθε στον κόσμο και έλαβε ανθρώπινη σάρκα και την παρέδωσε στο θάνατο. Λέει ο Ησαΐας στο 53^ο κεφάλαιο: «Αυτός όμως τραυματίσθηκε για τις δικές μας αμαρτίες, ταλαιπωρήθηκε και υπέφερε για τις ανομίες μας. Παιδευτική τιμωρία έπεσε πάνω του για τη δική μας ειρήνη και σωτηρία. Χάρης δε στην πληγή του εμείς θεραπευτήκαμε.»(Ησ. 53,5) Λέει δε και ο Λουκάς πως για τη σάρκα ο Υιός του Θεού ως Σαμαρείτης φάνηκε και είδε τον άνθρωπο που κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ στην Ιεριχώ, και έπεσε στους ληστές, πως τον σπλαχνίσθηκε «και αφού τον πλησίασε, περιέδεσε τα τραύματά του, χύνοντας πάνω τους λάδι και κρασί» (Λουκ. 10,34).

Πόσο πιο μεγάλα και αξιοθαύμαστα πράγματα μπορούν να είναι όπως αυτά τα τρία τα οποία είπα, πως για το μεγαλείο της εξομολογήσεως και ο Χριστός εξομολογήθηκε, και το στόμα του εξομολογούμενου το τίμησε όπως το δικό του, και το ότι μόνον για τους αμαρτωλούς ήλθε στον κόσμο; Πόσο μεγαλύτερη τιμή μπορούν να έχουν τώρα οι μάρτυρες από τους εξομολογούμενους με μεγάλη συντριβή; Δεν θα έχουν μεγαλύτερη τιμή και αξία. Θα έλεγα, ότι οι μετανοούντες θα έχουν μεγαλύτερη αξία, παρά οι μάρτυρες. Διότι δεν είδα στο ιερό Ευαγγέλιο να λέει τη χαρά η οποία γίνεται στα υπερκόσμια για τους μάρτυρες, αλλά για τους προσερχόμενους στην μετάνοια και εξομολογούμενους τα σφάλματά τους. «Γίνεται μεγάλη χαρά στον ουρανό για έναν αμαρτωλό που μετανοεί» (Λουκ. 15,7).

Στην παραβολή του ασώτου υιού περιγράφει ο ίδιος ο Κύριός μας την ιστορία. Ήλθε, λέει, ο υιός και φώναξε στον πατέρα του: «Πατέρα, αμάρτησα στον ουρανό και μπροστά σου, δεν είμαι άξιος πια να ονομαστώ γιος σου»(Λουκ. 15, 18-19) Δείτε με πόσα χαρίσματα και πόσο τον τίμησε εκείνος ο αγαθός πατέρας. Του έβγαλε τα βρώμικα ρούχα και τον έντυσε με πλυμένα και όμορφα. Του έβαλε στο χέρι δακτυλίδι και υποδήματα στα πόδια του. Έσφαξε το σιτευτό μοσχάρι, έστρωσε τραπέζι και κάθισαν να χαρούν. «Χαρείτε», λέει, «διότι αυτός είναι ο υιός μου, που ήταν χαμένος από τις αμαρτίες του, αλλά τώρα βρέθηκε» με τη μετάνοια και εξομολόγησή του.

Σας αφήνω να κρίνετε και να σκεφτείτε, ή είναι μεγαλύτεροι από τους μάρτυρες οι μετανοούντες όταν εξομολογούνται, ή ίδιοι με αυτούς; Αλλά -ας το πω- ισότιμοι είναι με τους μάρτυρες. Διότι τον ίδιο λογισμό που έχουν οι μάρτυρες στην αγάπη του Ιησού Χριστού, έχουν και οι μετανοούντες· και την ίδια άρνηση που κάνουν οι μάρτυρες της σάρκας τους, κάνουν και οι μετανοούντες. Την ίδια έχθρα και τον ίδιο πόλεμο που κάνουν οι μάρτυρες στο διάβολο, στον κόσμο και στη σάρκα, τα ίδια κάνουν και οι μετανοούντες. Διότι απαρνούνται όλα τα σαρκικά πάθη και απονεκρώνουν τη σάρκα, όπως λέει ο Απόστολος Παύλος στην προς Γαλάτας επιστολή: «Εκείνοι, λοιπόν, που είναι του Ιησού Χριστού σταύρωσαν τη σάρκα μαζί με τα πάθη και με τις επιθυμίες» (Γαλ. 5,24) όπως οι ευλογημένοι μάρτυρες δεν λυπόταν για το χωρισμό του σώματος στο μαρτυρικό θάνατο.

Αλλά και οι μετανοούντες, ως χωριζόμενοι από τα εμπάθη του σώματός τους, είχαν πολλή λύπη, όπως λέει ο Παύλος. Την λέει λύπη κατά Θεόν, η οποία φέρνει στους εξομολογούμενους ολοκληρωτική μετάνοια. Έτσι γράφει προς τους Κορινθίους: « Η κατά Θεό λύπη εργάζεται μετάνοια για σωτηρία αμεταμέλητη, η λύπη όμως του κόσμου κατεργάζεται θάνατο». (Β΄ Κορ.7,10). Ίσως θα εκαυχόντο οι μακάριοι Απόστολοι ότι ήσαν στον καιρό του Χριστού και κάθονταν μαζί του και έτρωγαν και έπιναν και για την αγάπη του επρόκειτο να μαρτυρήσουν χύνοντας τα άγια αίματά τους. Ας δοξαστούν οι αμαρτωλοί και τελώνες, οι οποίοι ήσαν με τον Χριστό και τους Αποστόλους, και ρωτούσαν οι Φαρισαίοι λέγοντας: «Γιατί τρώτε και πίνετε μαζί με τους τελώνες και τους αμαρτωλούς;». Και αποκρίθηκε ο Ιησούς και είπε προς αυτούς: «Δεν έχουν ανάγκη οι υγιείς από γιατρό, αλλά οι ασθενείς. Δεν έχω έρθει να καλέσω δίκαιους, αλλά αμαρτωλούς σε μετάνοια». (Λουκ. 5,30-32). Πότε κάθονται και τώρα οι αμαρτωλοί με τον Χριστό και τρώνε και πίνουν μαζί του; Όταν παρουσιάζει την ιερά εξομολόγηση ως τράπεζα ο ιερέας, ο οποίος έχει καλεσμένο τον Θεάνθρωπο Ιησού με το Πατέρα και το Πνεύμα και έχει και τους αμαρτωλούς συντρώγοντας, και τρώνε οι μεν αμαρτωλοί τα δάκρυα της μετανοίας τους ως άρτο, όπως λέει ο προφήτης: «τα δάκρυά μου έγιναν για μένα το ψωμί μου τη μέρα και τη νύκτα καθώς μου λένε κάθε μέρα: πού είναι ο Θεός σου;» (Ψαλμ.41, 4).

(Αγίου Γερασίμου Παλλαδά, Άπαντα, τ. Α΄, εκδ. Ι. Μ. Μ. Βατοπαιδίου, σ. 144-154, σε νεοελληνική απόδοση)

<http://bitly.com/1x5BRrH>